

یک سال مبارزه برای سرنگونی رژیم شاه
(بهمن ۱۳۵۶ تا بهمن ۱۳۵۷)



www.ketab.ir



سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
فروست:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:
یادداشت:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

حسین، روح الله، ۱۳۳۴-
یحسبال مبارک، بیان سرنگونی رژیم شاه(بهمن ۱۳۵۶ تا بهمن ۱۳۵۷)/
تألیف روح حسینیان.
تهران: مؤسسه فرهنگ هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی،
۱۳۹۷.
۹۶۸ ص.
مؤسسه فرهنگی هنری اسسار، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۴۱۷؛
نهضت اسلامی ایران؛ ۴۷.
۸۶۰۰۰۰ ریال: 0-135-119-96۰۰۷۸
فیبا
چاپ دوم.
کتابنامه.
خمینی، روح الله، رهبر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸.
Khomeyni Ruhollah--Leader and Founder of IRI
ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷
Iran --History -- Islamic Revolution 1979
ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰-۱۳۵۷ -- جنبش‌ها و قیام‌ها
Iran --History -- Pahlavi 1941-1978 -- *Protest movements
مرکز اسناد انقلاب اسلامی. مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات
DSR ۱۳۹۷ ای ۴۸ح/ ۱۵۵۳
۹۵۵/۰۸۳
۵۲۹۳۰۳۸



کراه دلاشت
چهارمین سالگرد
پیروانته انقلاب اسلامی

عنوان: یکسال مبارزه برای سرنگونی رژیم شاه (مهرمن ۱۳۵۶ تا بهمن ۱۳۵۷)

تالیف: روح‌الله حسینیان

نوبت چاپ: دوم، تابستان ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۸۶۰۰۰ تومان

حروف‌چینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۱۳۵-۰

ISBN :978-964-419-135-0

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبه‌روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه
		بخش اول:
۲۱	نقش رهبری اس / خمینی : پیروزی انقلاب اسلامی
۲۳	فصل اول: تبیین عواملی که در امام خمینی رهبری بی بدیل ساخت
۲۶	رهبری امام خمینی
۳۰	جایگاه امام خمینی
۳۳	سازش ناپذیری امام خمینی
۳۵	شجاعت امام خمینی
۳۷	ساده‌زیستی امام خمینی
۴۰	مبانی فکری امام خمینی
۴۰	مبارزه برای خدا یک تکلیف است
۴۲	اسلام یک مکتب چندبُعدی است
۴۵	اسلام مکتب مبارز است
۴۷	اسلامیت نهضت عامل پیروزی است
۵۲	مردم‌باوری
۵۵	استراتژی امام خمینی
۵۵	گام اول رفتن شاه

- ۵۹ گام دوم برقراری حکومت اسلامی
- ۶۰ تبیین حکومت اسلامی
- ۶۳ آزادی
- ۶۴ دموکراسی و حاکمیت مردم
- ۶۶ جمهوریت
- ۶۸ قانونمندی
- ۶۸ استقلال
- ۶۹ اسلامیت نظام
- ۷۱ فصل دوم راهبردهای امام خمینی برای سرنگونی رژیم شاه
- ۷۲ ایجاد بحران مشروعیت برای رژیم
- ۷۲ نفی مشروعیت سلطنت محمد رضا شاه
- ۷۳ نفی مشروعیت سیاسی پهلوی
- ۷۴ ابطال فلسفه‌ی مشروعیت پهلوی
- ۷۸ نفی مشروعیت مجلس
- ۸۰ اثبات فساد ذاتی سیاسی
- ۸۰ استبداد شاه
- ۸۰ وابستگی شاه به بیگانگان
- ۸۳ اثبات ناکارآمدی اقتصادی رژیم
- ۸۳ وابستگی اقتصادی
- ۸۵ شکست انقلاب سفید
- ۸۷ فقر عمومی مردم
- ۹۰ ایجاد نافرمانی تا سقوط رژیم
- ۶۲ اعتصاب
- ۶۲ راهپیمایی و تظاهرات

۶۲	حکومت موازی
۱۰۰	عملیات روانی
۱۰۰	پیروزی قطعی است
۱۰۳	توان اداره‌ی کشور را داریم
۱۰۴	ایران تجزیه نخواهد شد
۱۰۶	با اقلیت‌ها بهتر رفتار خواهد شد
۱۰۸	زنان، خانه‌نشین نخواهند شد
۱۱۱	ما مرتجع نیستیم
۱۱۳	شاه از کمونیست‌ها بدتر است
۱۱۵	فصل سوم: خنثی‌سازی منابع قدرت رژیم
۱۱۵	تحصیر و خنثی‌سازی قدرت‌های خارجی
۱۲۱	خنثی‌سازی ارتش
۱۳۱	الف) امیدوار ساختن ارتش به بقا
۱۳۲	ب) ممانعت از درگیری با ارتش
۱۳۴	د) تهدید سران ارتش و ترغیب بدنه
۱۳۵	هـ) نشان دادن نقاط ضعف ارتش
۱۳۶	و) فرمان نافرمانی

بخش دوم:

۱۳۹	گسترش بحران
۱۴۱	فصل اول: گسترش بحران
۱۴۱	پیامدهای واقعه‌ی ۱۹ دی قم
۱۵۶	نقش چله‌ها در پیروزی انقلاب اسلامی
۱۵۶	جایگاه چله‌ها
۱۵۶	چهلیم شهدای ۱۹ دی قم
۱۵۸	قیام خونین ۲۹ بهمن تبریز

- ۱۶۱ واکنش مراجع و روحانیون
- ۱۶۳ عزای عمومی عید سال ۱۳۵۷
- ۱۶۴ پیامدهای حماسه ۲۹ بهمن تبریز
- ۱۷۴ چهلم شهدای ۲۹ بهمن تبریز
- ۱۷۹ حماسه‌ی مردم یزد در دهم فروردین ۱۳۵۷
- ۱۸۲ برگزاری هفتم شهدای یزد
- ۱۸۳ نهضت سرعت می‌گیرد
- ۱۹۹ سومین چله‌ی خونین
- ۱۹۹ مواضع مراجع
- ۲۰۲ برگزاری مراسم در سرتاسر ایران
- ۲۰۸ حماسه با منزل مراجع
- ۲۰۹ بازتاب همین حماسی خونین در بین علما
- ۲۱۲ نقش سومین چله
- ۲۲۶ چهارمین چله‌ی سرد
- ۲۲۶ خانه‌نشینی در سالگرد ۱۵ خرداد
- ۲۲۸ پیروزی نه‌چندان موفقیت‌آمیز
- ۲۳۲ روز چهلم
- ۲۳۷ احساس نگرانی در بین انقلابیون
- ۲۴۳ فصل دوم: پنجمین موج
- ۲۴۳ ادامه‌ی تظاهرات
- ۲۴۶ رحلت عالمان دینی
- ۲۵۶ رضای خونین
- ۲۵۹ حکومت نظامی در اصفهان
- ۲۶۵ درگیری خونین در شیراز
- ۲۶۶ گسترش درگیری‌ها

۳۱۷ نماز عید فطر
۳۲۳ دولت آشتی ملی
۳۲۳ سقوط دولت آموزگار
۳۲۴ فاجعه سینما رکس آبادان
۳۳۲ دولت شریف‌امامی
۳۳۶ مواضع علما در مقابل دولت شریف‌امامی
۳۴۶ دولت آشتی ملی و جمع‌هی سیاه
۳۴۶ اهمیت‌ی ۱۶ شهریور
۳۵۱ اعلام حکومت نظامی
۳۵۴ رو واقعه
۳۵۸ واکنش‌ها
۳۶۰ پیامدهای فاجعه‌ی ۱۶ شهریور
۳۶۴ گسترش اعتراضات
۴۱۱ فصل سوم: مهاجرت امام خمینی
۴۱۱ تلاش دولت ایران برای محدودسازی امام خمینی
۴۱۲ انعکاس خبر محاصره‌ی بیت امام خمینی
۴۱۸ وحشت دولت شریف‌امامی
۴۲۱ حرکت به طرف کویت
۴۲۸ هجرت به سوی پاریس
۴۳۳ دولت فرانسه بر سر دوراهی
۴۳۸ دولت فرانسه تحت فشار افکار عمومی
۴۴۰ پیامدهای مهاجرت به پاریس
۴۴۳ روزهای خونین دولت آشتی ملی
۴۴۳ واقعه‌ی خونین کرمانشاه

- ۴۴۴ چله‌ی خونین ۱۷ شهریور
- ۴۴۵ فاجعه‌ی مسجد جامع کرمان
- ۴۴۷ تظاهرات دانش‌آموزی ۱۳ آبان
- ۴۵۵ شکست دولت شریف‌امامی
- ۴۶۷ فصل چهارم: دولت نظامی ازهارى
- ۴۶۷ اوج‌گیری بحران
- ۴۷۴ ۱۴ آبان اوج بحران
- ۴۷۶ ادای انقلاب و التماس شاه
- ۴۸۲ نخستین زبیری دولت ازهارى
- ۴۹۰ شدت یافتن بحران
- ۴۹۱ اعتصابات مسووعات
- ۴۹۲ ادامه‌ی اعتصابات
- ۵۳۵ اعتصاب در صنعت نفت
- ۵۴۰ ادامه‌ی تظاهرات
- ۵۵۱ محرم پیروزی خون بر شمشیر
- ۵۶۰ آغازی خونین
- ۵۶۹ شب‌های الله‌اکبر
- ۵۷۰ راهپیمایی تاسوعا و عاشورا
- ۵۸۷ واقعه‌ی پادگان لویزان
- ۵۸۹ بازتاب‌ها و پیامدهای راهپیمایی تاسوعا و عاشورا
- ۵۹۷ ناکارآمدی دولت نظامی
- بخش سوم:
- ۶۰۲ در سراشیبی سقوط
- ۶۰۳ فصل اول: در سراشیبی سقوط

۶۰۵	بیعت‌شکنی متقابل رژیم و کارگزاران
۶۰۵	دستگیری کارگزاران
۶۰۸	استعفای کارگزاران
۶۱۱	فرار حامیان رژیم
۶۱۳	همبستگی کارگزاران با رهبر انقلاب
۶۱۵	تغییر ارزش‌ها
۶۱۵	سینما
۶۱۷	حباب
۶۲۱	نامگذاری
۶۲۳	طرح‌های برای جلوگیری از پیروزی امام خمینی
۶۲۳	دولت غسول بنامی
۶۲۵	دولت پیش‌نهاد محمدرخشش
۶۲۶	طرح میناچی
۶۲۹	آخرین تلاش شاه برای پیشگیری از سقوط
۶۲۹	سیاست مشت آهنین
۶۳۲	جستجوی شاه و آمریکا در بین مخالفین
۶۳۸	دولت بختیار
۶۴۴	مواضع ملی‌گرایان در مقابل بختیار
۶۴۶	حمایت آمریکا از بختیار
۶۴۹	مواضع امام خمینی در مقابل دولت بختیار
۶۵۳	مواضع علما
۶۵۷	ناکامی هایزر در مأموریت
۶۵۷	مأموریت هایزر
۶۵۹	مأموریت هایزر در حفظ ارتش
۶۶۳	حمایت ارتش از بختیار

- ۶۶۶..... طرح کودتا
- ۶۷۰..... شکست نهایی هایزر
- ۶۷۳..... فصل دوم: خروج شاه و فروریزی سلطنت
- ۶۷۳..... اجماع در خروج شاه
- ۶۷۶..... مخالفت فرماندهان با خروج شاه
- ۶۷۸..... شاه رفت
- ۶۸۴..... مواضع امام خمینی در برابر رفتن شاه
- ۶۸۹..... فروپاشی شورای سلطنت
- ۶۸۹..... تشکیل شورای سلطنت
- ۶۹۲..... نقش شورای سلطنت توسط امام خمینی
- ۶۹۵..... بیعت شکنی قدامت‌ها با شاه
- ۶۹۵..... حمایت دولت‌های کشورهای اسلامی از رژیم شاه
- ۶۹۸..... مواضع قدرت‌های سوسیالیستی
- ۷۰۴..... مواضع کشورهای اروپایی
- ۷۱۳..... مواضع آمریکا
- ۷۱۹..... کنفرانس گوادلوپ
- ۶۲۷..... تأسیس نهادهای انقلاب
- ۷۲۶..... شورای انقلاب اسلامی
- ۷۳۰..... هیئت نظارت بر اعتصابات شرکت نفت
- ۷۳۷..... کمیته‌ی تنظیم اعتصابات
- ۷۴۰..... تشکیل سایر نهادهای مردمی
- ۷۴۴..... شکست بختیار
- ۷۴۴..... شدت یافتن اعتصابات
- ۷۴۶..... شدت گرفتن تظاهرات

۷۵۱	راهپیمایی بزرگ اربعین.....
۷۵۸	تظاهرات ۲۸ صفر.....
۷۶۵	درگیری خونین میدان ۲۴ اسفند تهران.....
۷۶۷	پذیرفته نشدن بختیار از سوی امام خمینی.....
۷۷۷	فصل سوم: بازگشت پیروزمندانه‌ی امام خمینی.....
۷۷۸	تصمیم بر بازگشت.....
۷۸۰	وحشت از بازگشت امام خمینی.....
۷۸۴	توطئه علیه امام خمینی.....
۷۸۷	بستن فرودگاه‌های کشور.....
۷۹۰	تحصن روح‌سویان در دانشگاه تهران.....
۷۹۳	تشکیل کمیته استقالت.....
۷۹۸	اقدامات تأمینی دولت.....
۸۰۰	خداحافظی با فرانسه.....
۸۰۲	امام خمینی بر فراز آسمان‌ها.....
۸۰۴	باشکوه‌ترین استقبال تاریخ.....
۸۲۴	پیامدهای بازگشت امام خمینی.....
۸۲۶	تشکیل دولت موقت.....
۸۲۶	انتصاب مهندس مهدی بازرگان.....
۸۳۴	بختیار و دولت موقت.....
۸۳۶	حمایت شخصیت‌ها و گروه‌ها از دولت موقت.....
۸۴۰	راهپیمایی سراسری در حمایت از دولت موقت.....
۸۴۴	مواضع دولت‌ها در مقابل دولت منتخب امام خمینی.....
۸۴۶	چرا بازرگان.....

۸۵۳ فصل چهارم: سقوط نهایی
۸۵۳ بیعت نظامیان با امام خمینی
۸۶۳ درگیری در پادگان دوشان تپه
۸۶۵ فرمان بی‌اعتنایی به اعلامیه‌ی حکومت نظامی
۸۶۷ خنثی شدن همه‌ی برنامه‌های حکومت
۸۶۹ آغاز فروپاشی
۸۷۲ پیروزی نهایی امام خمینی
۸۸۲ در شهرها چه گذشت؟
۸۸۷ نتیجه
۸۸۹ کتابنامه
۸۹۹ نمایه

مقدمه

انقلاب اسلامی سال ۱۹۷۹ (۱۳۵۷) ایران پدیده‌ای شگفت‌انگیز، بزرگ و بسیار مهم بود؛ توازن آن را در روابط بین‌الملل به هم زد، موجب بیداری اسلامی در جهان اسلام شد، نظام‌های حاکم و متبع منطقه را متزلزل کرد و آمریکائیان را به شدت تحقیر کرد و ایدئولوژی اتحاد جماهیر شوروی را به چالش کشید؛ قدرت‌مندترین حکومت منطقه را به سرعت ساقط کرد و ایران را مستعانه به بلوک غرب و عضو ستو را به یک حکومت مستقل، انقلابی و مدعی تبدیل نمود.

بسیاری از جامعه‌شناسان سیاسی بر چرایی وقوع این انقلاب، نظریه‌پردازی‌های بسیاری کرده‌اند و یک بار دیگر بحث انقلاب و عوامل آن در محافل دانشگاهی و علمی جهان رونق گرفت و نظریاتی بر نظریه‌های سابق افزوده شد.

ما در این کتاب بر سر این نیستیم تا نظریه‌ای را ثابت یا رد نماییم؛ چه معتقدیم حوادث، زمینه‌ها، عوامل، تمایزات، ویژگی‌ها و بسیاری از ابعاد انقلاب اسلامی توصیف نشده است تا بر مبنای واقعیت‌ها، داده‌ها و اطلاعات صحیح تحلیل و نظریه‌پردازی شود.

امام خمینی رهبر، ایدئولوگ، معلم و معمار انقلاب اسلامی، قبل از سرریز انقلاب بر این مهم تأکید کردند و در پیامی که به مناسبت کشتار مردم مشهد و رفسنجان و جهرم در تاریخ ۱۳۵۷/۵/۵ صادر کردند، فرمودند:

«لازم است برای بیداری نسل‌های آینده و جلوگیری از غلط‌نویسی مغرضان،

۱. ویلیام شوکراس می‌نویسد: «ظهور ناگهانی آیت‌الله پیروزمند در صحنه نه تنها غرب را شگفت‌زده کرده، بلکه در میان مسلمانان جهان نیز یک موج گسترده و آبی از غرور به فرهنگ و قدرت سیاسی مذهب‌شان را برانگیخت.» (آخرین سفر شاه، ترجمه‌ی عبدالرضا هوشنگ مهدوی، شرکت البرز، ۱۳۷۱، ص ۱۴۳)

نویسندگان متعهد با دقت تمام به بررسی دقیق تاریخ این نهضت اسلامی پرداختند و قیام‌ها و تظاهرات مسلمین ایران را در شهرستان‌های مختلف با تاریخ و انگیزه‌ی آن ثبت نمایند تا مطالب اسلامی نهضت روحانیت، سرمشق جوامع و نسل‌های آینده شود. ما که هنوز در قید حیات هستیم و مسائل جاری ایران را که در پیش چشم همه‌ی ما به روشنی اتفاق افتاده است دنبال می‌کنیم، فرصت طلبان و منفعت‌پیشگانی را می‌بینیم که با قلم و بیان بدون هراس از هرگونه رسوایی، مسائل دینی و نهضت اسلامی را برخلاف واقع جلوه می‌دهند... از این جهت روشن شدن مبارزات اصیل اسلامی در ایران از ابتدای انعقاد نطقه‌اش تاکنون و رویدادهایی که در آینده اتفاق می‌افتد از مسائل مهمی است که باید نویسندگان و علمای متفکر و متعهد بدان پرداختند.^۱

با همه‌ی زحماتی که تاکنون در این باره کشیده شده است، در مقابل عظمت این انقلاب بسیار ناچیز است. کم‌کاری‌ها و انحرافات در نگارش واقعیت‌ها و تحولات از یک طرف و تحریف دشمنان از طرف دیگر، نظر به اهمیت این امر را بر انقلاب اسلامی مشکل کرده است. افزون بر آن «نظریه‌پردازانی که پدیده‌ی انقلاب را مورد مطالعه قرار داده‌اند بر سر ماهیت آن دچار اختلاف نظر می‌باشند. به علاوه هنوز به نتایج علمی پذیرفته شده‌ای درباره‌ی وقوع انقلابات دست نیافته‌اند».^۲

این موضوع را نیز انکار نمی‌کنیم که جستن یک عامل تسری انقلاب و تسری آن به همه‌ی انقلاب‌ها و حکم واحدی را جاری کردن، تلاش بیهوده‌ای است که از آن نظریه‌ای به دست می‌آید که به شدت ابطال‌پذیر خواهد بود. چه عامل انقلاب را ساختاری بدانیم یا ارادی و علت آن را اقتصادی بدانیم یا سیاسی یا فرهنگی، این عوامل در بسیاری از کشورها مکرراً اتفاق افتاده است، ولی محصول طبیعی آن انقلاب نبوده است. از این جهت بسیاری از دانشمندان معتقد به ناهمگونی انقلاب‌ها شده‌اند و تأکید کرده‌اند که:

«در تاریخ همچون هر جای دیگری هرگونه مقایسه نکوهیده است و انقلاب‌ها

۱. صحیفه‌ی امام، ج ۳، مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران، ۱۳۷۹، ص ۴۳۴
 ۲. آلوین استانتفورد کوهن، *تئوری‌های انقلاب*، ترجمه‌ی علیرضا طیب، تهران، نشر قومس، ۱۳۶۹، ص ۱۳

بیشتر به خاطر تفاوت‌های ویژه‌اشان قابل ملاحظه‌اند تا عناصر مشترکشان.^۱ به همین جهت خانم *تدا اسکاچپول* (Theda Skochpol) با اینکه از ساختارگرایان بود، با مطالعه‌ی انقلاب اسلامی یک باره نظرش تغییر کرد و در مقاله‌ای تحت عنوان «دولت تحصیل‌دار و اسلام شیعی در انقلاب ایران» بر نقش اراده، آگاهی، رهبری و اندیشه در انقلاب اسلامی تأکید کرد و نوشت: «اگر در دنیا تنها یک انقلاب موجود باشد که آگاهانه ساخته شده است آن انقلاب، انقلاب ایران است».^۲

با همه‌ی پیچیدگی‌های انقلاب اسلامی ایران، نقش سه عنصر بسیار مهم، برجسته و آشکار بود: ایدئولوژی اسلام شیعی، رهبری *امام خمینی* و مردم مصمم. در کتاب «چهارده سال رقابت ایدئولوژیک شیعه در ایران ۱۳۴۳-۱۳۵۶» تا حدودی از ایدئولوژی انقلاب و جرایمی مقبولیت آن بحث کردیم و در این کتاب به تشریح رهبری *امام خمینی* و جانفشانی‌ها و جهاد مردم ایران می‌پردازیم. در چگونه رهبری‌های خردمندانه‌ی *امام خمینی* با اندیشه‌ی شیعی، مردم را به یک آگاهی خودرورانه رساند که از هرگونه ایثاری برای سرنگونی رژیم شاهنشاهی و برقراری جمهوری اسلامی دریغ نکردند. بخش اول کتاب به بحث‌های نظری در مورد رهبری‌های حضرت *امام* می‌پردازد و روشش بعدی فداکاری‌های ملت ایران، سیر حوادث، وقایع و گسترش بحران را تبیین می‌کند و در بخش سوم سیر فروپاشی رژیم و سرانجام پیروزی انقلاب اسلامی را تشریح خواهد کرد. در تمام این مباحث نشان خواهیم داد که چگونه ملت با فداکاری، جهاد و شهادت و رهبری با تدبیر و با درایت مسیر حرکت تاریخ را به سوی پیروزی هدایت کرد.

یکی از ویژگی‌های این کتاب فراوانی جدول‌های حوادث است که به مقایسه و نشان دادن سیر حوادث تهیه شده‌است. این جدول‌ها بر مبنای اسناد ساواک و اسناد انقلاب اسلامی، کتاب‌های دوم تا هجدهم انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک و روزنامه‌های کیهان و اطلاعات، به جز ایام اعتصاب، تهیه و تدوین شده‌است. این جدول‌ها علاوه بر آسان کردن مقایسه‌ی ادوار انقلاب اسلامی، اشاره‌ای است به نقش شهرهای مختلف ایران در

۱. کرین برینتون، *کالبدشکافی چهار انقلاب*، ترجمه‌ی محسن ثلاثی، تهران، نشر نو، ۱۳۶۳، ص ۲۱.

۲. جمعی از نویسندگان، *انقلاب اسلامی جرایم و چگونگی رخداد آن*، تهران نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها،

انقلاب. با این حال اعتراف می‌کنم این همه‌ی مبارزات مردم ایران نیست، بلکه گوشه‌هایی از جهاد مردم است که من به منابع آن دسترسی داشتم و یا ثبت شده بود. امید است این کتاب با تمامی کاستی‌های آن برای همه‌ی کسانی که خواهان آگاهی از چگونگی پیروزی انقلاب اسلامی هستند، مفید باشد.

روح‌الله حسینیان